

Århus Kommune
Borgmesterens Afdeling
jura@ba.aarhus.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2021 - 6580

Dispensation og stadfæstelse af ændringer af Århus Kommunes styrelsesvedtægt

Doknr.
459701

Dato
11-11-2021

Ved e-mail af 13. oktober 2021 med bilag har Århus Kommune anmodet Indenrigs- og Boligministeriet om at forlænge en dispensation til fravigelse af kommunens styreform for den kommende valgperiode samt at stadfæste de heraf følgende ændringer af kommunens styrelsesvedtægt. Det fremgår af henvendelsen, at ændringerne er vedtaget af Århus Byråd den 10. marts og 9. juni 2021.

Det fremgår, at Århus Kommune ønsker forlængelse for den kommende valgperiode af den dispensation, som kommunen tidligere er meddelt ved det daværende Økonomi- og Indenrigsministeriums breve af 26. august 2013 og 10. november 2017. Dispensationen angår udvidelse af magistraten med tre medlemmer, der ikke ligesom borgmesteren og de øvrige fem medlemmer af magistraten har selvstændig del i den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender og i den administrative ledelse af kommunen, samt vederlæggelse af de tre nævnte medlemmer af magistraten.

Århus Kommune har dog i forhold til den dispensation, som blev meddelt i 2017, vedtaget og fremsendt enkelte tekniske ændringer af de midlertidige bestemmelser i styrelsesvedtægtens kapitel VIII. Kommunen foreslår således bestemmelserne formuleret som følger:

”§ 16. I valgperioden 1. januar 2022 til og med 31. december 2025 affattes § 5 og § 11, stk. 4, som følger:

”§ 5. Borgmesteren og otte yderligere magistratsmedlemmer vælges som medlemmerne af magistraten af byrådet på det konstituerende møde ved et samlet forholdstalsvalg efter reglerne i styrelsesloven § 65, stk. 5. Styrelseslovens § 65, stk. 6 og 7, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Umiddelbart efter at valg af magistratsmedlemmer har fundet sted, udpeger hver af de valggrupper inden for byrådet, der har fået valgt en eller flere magistratsmedlemmer, en stedfortræder for hver enkelt af de af gruppen valgte magistratsmedlemmer.

Stk. 3. I umiddelbar forlængelse af byrådets konstituerende møde afholder Magistraten et konstituerende møde, hvori de fem først valgte magistratsmedlemmer i den orden, hvori de er valgt, bestemmer, hvilken magistratsafdeling de ønsker at forestå, bortset fra Borgmesterens Afdeling. De pågældende tituleres rådmænd.

Stk. 4. Borgmesteren og de fem rådmænd oppebærer vederlag i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om vederlag m.v. til kommunale hverv.

Stk. 5. De øvrige tre magistratsmedlemmer oppebærer et vederlag, som udgør 10 % af borgmesterens vederlag.

Stk. 6. § 15, stk. 1, bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv finder ikke anvendelse på magistratsmedlemmer omfattet af stk. 5 ovenfor.

§ 11. ...

Stk. 4. Borgmester og rådmænd kan ikke have sæde i faste udvalg.”

Århus Kommune har i sin henvendelse bl.a. oplyst, at der i 2020 i magistraten blev gennemført en evaluering af ordningen med den udvidede magistrat. Ifølge det oplyste var der generelt opbakning til den udvidede kreds, der bl.a. giver de mindre partier øget viden om sagerne, hvilket er af værdi for dem, når sagerne forelægges i byrådet, og kan medvirke til at undgå misforståelser. Det fremgår også, at sagerne ofte kvalificeres i magistraten, således at vedkommende rådmænd får flere perspektiver på sagerne i denne fase.

I den anledning skal Indenrigs- og Boligministeriet meddele, at ministeriet herved i medfør af § 65 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019, med de ændringer, der følger af Århus Kommunes ovenfor gengivne forslag, forlænger den i 2017 meddelte dispensation, der fremgår af § 16 i Århus Kommunes styrelsesvedtægt, således at dispensationen gælder for valgperioden 2022-2025, idet § 5, stk. 6, i bestemmelsen forudsættes formuleret således:

”Stk. 6. De i stk. 5 nævnte magistratsmedlemmer kan uanset § 15 i bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv vælges til og vederlægges som formænd for faste udvalg.”

Dispensationen omfatter en fravigelse af magistratsstyreform, jf. § 64 i lov om kommunernes styrelse, og af § 15 og § 19, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, der træder i kraft den 1. januar 2022.

Indenrigs- og Boligministeriet har som tidligere ved beslutningen herom bl.a. lagt vægt på, at den ændrede styreform, der følger af dispensationen, ikke giver anledning til uklarhed i opgave- og kompetenceafgrænsningen mellem de politiske organer i kommunen. Hertil kommer, at Magistraten fortsat vurderer ordningen positivt.

Bestemmelsen om dispensationen i styrelsesvedtægtens § 16 skal som hidtil være indeholdt i et særskilt kapitel i styrelsesvedtægten med overskriften ”Midlertidige bestemmelser”.

Indenrigs- og Boligministeriet stadfæster samtidig med virkning fra den 1. januar 2022 de ændringer af styrelsesvedtægten, som vedrører dispensationen.

Indenrigs- og Boligministeriet skal anmode Århus Kommune om at sende den ændrede styrelsesvedtægt til Ankestyrelsen.

Kopi af dette brev er sendt til Ankestyrelsen.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk
Kontorchef